

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la admnif-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Vorbirea dlui Andrei Bârsanu,

rostită Sâmbătă, la deschiderea adunării
generale a Asociației în Bistrița.

Onorabilă adunare generală!

Intrunirile anuale ale însoțirii noastre culturale sunt adevărate serbări naționale. Ele sunt așteptate cu nerăbdare în toate părțile țării, de peste tot se grăbesc a le cerceta mulți dintre fiii poporului nostru, cari poartă la inima lor dragostea pentru neamul, din care fac parte, și peste tot unde răsună graiu românesc, lucrările acestor întruniri sunt urmărite, cu cea mai vie băgare de seamă.

Și cum ar și putea fi altfel, când Asociațiunea noastră are în vedere probleme așa de înalte, când la adunările ei este vorba de tot ce poate fi mai scump unui popor: de limba și literatura sa, de cultura și de luminarea sa, cu un cuvânt: de tot ce-l poate înălța în prezent și-i poate asigura viitorul său între celelalte popoare.

Caracterul ambulant al adunărilor noastre generale a făcut, ca de astădată, urmând prețioasei invitații a fraților noștri din despărțământul Bistriței, să ne îndreptăm pașii spre acest frumos colț de țară, spre acest vechiu emporiu comercial, unde se întâlnesc atâtea căi din ținuturi locuite de români și unde o viguroasă așezare românească condusă de o mână de bărbați luminați și devotați binelui obștesc, ne reprezintă așa de demn între celelalte neamuri.

Era chiar o datorie de pietate pentru o

însoțire care poartă pe flamura sa deviza: »Literatura română și cultura poporului român« să cerceteze măcar acum în anul 47-lea al viețuirii sale, orașul în care a văzut pentru întâia dată lumina zilei cântărețul deșeptării noastre naționale, nemuritorul Andreiu Mureșianu.

Aici așadar, în frumosul oraș de lângă »râul repede« și conduși de geniul nemuritorului bard național, ce cu glas de aramă întocmai ca un Arhanghel, ne-a trezit din somnul cel de moarte și ne-a chemat la o nouă viață, îndemnându-ne să părăsim pentru totdeauna, »a pizmei răutate« și »oarba neunire« și dând mâinile, să fim »pururea frați« uniți »în cuget și simțiri«, aici între atâți frați de ai noștri, dornici de a vedea cât mai curând întrupate ideile aceluia, pe care marele Eminescu îl numește cu drept cuvânt »preotul deșeptării noastre, seninelor vremii profet«, vom urma de astădată lucrările noastre căutând să ne dăm seamă ce a fost în stare să îndeplinească Asociațiunea noastră în cursul anului trecut și mai vârtos, ce ar trebui să îndeplinească ea de aici înainte, ca să corespundă mărețelor scopuri, în vederea cărora a fost întemeiată?

Lucrările săvârșite în sinul Asociațiunii și în diferitele ramuri ale ei sunt arătate în resumat în raportul general al comitetului ce se va debata în cursul acestei adunări; problemele de căpetenie ale însoțirii noastre culturale și mijloacele pentru ajungerea lor sunt indicate în statutele ei. Cu toate acestea însă, dacă voim să ne dăm

pe deplin seamă de direcția ce trebuie să o dăm lucrărilor noastre, ca să putem ajunge în adevăr ținta dorită sau cel puțin să ne apropiem de ea cât se poate de mult, este neapărat de lipsă să ne aruncăm privirile ceva mai departe și să căutăm a înțelege, ce se petrece în lumea mare, deoarece viața poporului nostru ca a ori și cărui organism, nu se poate desfășura izolat, ci stă în strânsă legătură cu mersul omenimei întregi și este adânc influențată de curențele ce stăpânesc lumea împrejmuitoare.

Cred deci, că nu va fi de prisos, dacă înainte de a trece la lucrările speciale ale Asociațiunii făcute în cursul anului trecut în interesul poporului nostru, voi încerca a scoate la iveală, întrucât mă îngăduiesc modestele mele puteri și timpul ce-mi stă la dispoziție, câteva momente mai însemnate, ce se pot observa de prezent în mersul omenimei întregi, căutând apoi să aflăm împreună care ar fi calea cea mai potrivită ce ar trebui să o urmeze poporul nostru, ca să poată ține pas cu celelalte neamuri și îndeosebi, în ce direcție ar trebui îndreptate niziunțele noastre în timpul cel mai apropiat, ca în adevăr să fie de folos neamului nostru?

Doamnelor, domnilor,

Oricine observă cu oare-care băgare de seamă mersul omenimei trebuie să rămână uimit de schimbările ce se întâmplă în timpul mai nou cu o repejune de necrezut în viața omenească. Nu trece un an, ca să nu zic o zi, să nu se facă o altă invenție,

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

„Convorbiri de Luni“.

»Ecce hommo«.

Et in Arcadia ego.

Și eu trăiesc în țara arcadienelor minuni și Olimpul nostru e grațios ca o pastorală de Lancret.

Dulce colț de țară!

Nu cresc aici măslinii, cedrii biblici, dafinii frumoși, naramzii și lămâii. Pe stâncile Olimpului nostru, brazii singuratici, visează palmierii.

Pe aici nu rătăcesc zeii Eladei, nu sunt capiște păgâne, nu s'aude naiul lui Pan, nici lira lui Apolon. Pe aici sunt pașiști de codru cu căprioare la adăpat, pe aici s'aud tălângi și fluere fermecate, pe aici umbliă noaptea dusă de oaia cu lâna de aur nimfa păstorilor, pe aici sare ca o ciută umplând codrii de larmă, Peleşul cel frumos și Olimpului nostru, noi îi zicem »Bucegi«.

În mândră poiană de codru, meșteri vrăjitori au ridicat Crăesei lor, un castel ca'n basme pe care-l păzesc acolo dragonii și piticii.

Și eu trăiesc în țara arcadienilor minuni.

*

Soarele aruncă pulbere de lumină peste fața monarhicului castel, apele fântânei joacă și'n parcul cochet și singur, împodobit în gustul gradinelor italiene din secolul al XIV, popoarele de flori, visează... Trec încet pe albele cărări de teamă să nu turbur visul crailor din lăuntru. Și iată un șir de ferestre deschise de-asupra trofeelor

de luptă înaintea curții de onoare. Din lăuntru săleii cu părății în arabescuri de aur și cu poliandre de geamii în pietrele cărora arde soarele, s'aude un susur de fântână...

Da... îmi aduc aminte. Pe-acolo am trecut cândva. Peleşul își sparge unda rece pe marmura unei fântâni arabe din Egipt. Vre-o grație olimpică îl ascultă dintre palmieri.

Ușor ca umbra trec pe dinaintea feodalului turn cu halebardierii de sub orologiu și prind să stau pe banca de piatră din fundul parcului, arcuită și săpată în gustul măestrului din Renaștere.

E o liniște cerească, în care sună dulce vioara apelor, talanga vacilor din munți și undele săritoare a fântânei din parc. Peste liniștita împărăție a Bucegilor pâlpaie soarele, aprinzând stâncile.

Și mă prind închipuirile basmelor și gândurile cele frumoase ale singurătății și atunci dinaintea ochilor mei se zugrăvește un tablou grațios visat par'că de pictorii sărbătorilor galante: fete frumoase din lumea poveștilor aleargă prin parc; cerbii le pândesc din flori. Păunii își desfac penele cu scipiri de pietre scumpe. Cardinali de foc flueră în ramuri. În jurul bazinului ca 'n »Dimineața« lui Corot joacă grații păgâne. Truverii cânta inspirați. Departe sună cornul Dianeii. Un satir sărută o grație și de-asupra tuturor, pe brațe de îngeri coboriți par'că din lablourile lui Veroneze plutește muza legendară.

Mi-se pare că purtat pe aripile unui cal nădrăvan din basme, am coborât înaintea unui castel de pe alt tărâm.

Și totuși nu-i aici sălașul unui rege rătăcit ca acel Ludovic al Bavariei, care plutea într'un lac de pe acoperișul castelului, în luntre trasă de lebădă, ca Lohengrin din vis. Dacă mergi înăuntru vezi că aceasta e locuința unui rege providențial, care, cum spune un învățat curtean, a luat în serios ceea ce numia Ludovic al XIV »meșteșugul de rege«. Dacă mergi înăuntru vezi că aceasta e locuința unei regine providențiale, la privirea căreia curg lacrimile și înflorește inima.

Aici sălășluește Madona patriei noastre.

Și prin parcul acesta, grațios ca o sonată care sboară pe ferestrele deschise de pe coardele vioarei dinăuntru, câți monarhi, câți visători n'au trecut vrăjiți de minunile cerești ale acestui colț din Thule!

Împărați apostolici, regine, prinți, duci, mareașali, o lume de artiști și toți ca acel maistru-vrăjitor al Aziyadei și-au zis văzând acest sălaș: »Un Luvru locuit pe vremea regilor«.

Da.

Luvrul unui rege care n'ascultă decât glasul datoriei și al judecății.

Iată omul!

Soarele se lasă și cobor pe Peleş unde apa spumegoasă se liniștește într'un lac albastru umbrit de ramuri. Frunzele atinse de aripi nevăzute se clatină ușor peste lumina lină a apei.

Stau pe-o piatră și le-ascult.

Și uite... un biet om sbârcit, uscat, împovărat de sdrențe, cu capul pe piept — o icoană a durerii — ca bătrânul din Cassel al lui Rembrandt, se descoperă înaintea mea.

Quo vadis, nobile om?

o nouă iscodire a minții omenesci, care schimbă în multe privințe relațiile de trai, deprinderile și vederile omului.

Desvoltarea extraordinară a științelor naturale și tehnice, întimpinată în secolul trecut a avut o urmare, o cunoaștere tot mai adâncă a naturii și a puterilor ei, și paralel cu aceasta pătrundere în tainele naturii, întrebuintarea tot mai mare a puterilor ei în folosul omenirii.

Apa, aerul, căldura, electricitatea, magnetismul, toate au fost supuse voinței omenești, și cu ajutorul lor omul modern, ca un nou Prometeu, și a creat felurite mijloace pentru ușurarea și îmbunătățirea traiului său.

Față cu iscodirile aceste din ce în ce mai minunate ale minții omenesci distanțele de pe pământ au început a dispărea, produsele Nordului rece se amestecă cu ale ecuatorului ferbinte; mările cele extinse și munții cei înalți nu mai sunt pedecă pentru om; răsăritul dă mâna cu apusul; popoarele cele mai felurite se amestecă unele cu altele și învață a trăi împreună; albul cu galbenul și cu negrul; cel până ieri sălbatec, cu popoarele cele mai înaintate. Până și mocanul nostru dela munte, olteanul din țara cepii și a secării, și murașanul din Câmpia bogată în grâne, voind să-și mai ușureze cele năcazuri, nu se înspăimântă a lua lumea în cap și pribegeste peste nouă mări și nouă țări, prin ținuturi, de cari mai nainte auzise numai din poveste.

De altă parte, în urma întocmirilor celor nouă, și cu deosebire în urma mijloacelor de comunicație moderne, omul se deprinde și cu trebuințe nouă. Plugul cel vechiu și greoiu de lemn, se înlocuiește cu plugul sprinten de fier, cu mai multe tăișe — sapa și secerea cu mașina de săpat și cea de secerat, îmblăciul cu mașina de treerat, războiul cel vechiu de țesut, cu războaie mecanice perfecționate, acul migălos cu mașina de cusut, ceanul cu mașina de spirt, lumina de seu sau de ceară cu lampa de petrol, sau chiar și cu cea electrică, care a pătruns pe alocurea chiar și în sate. O locuință mai comodă, o hrană mai variată,

Indureratul pelerin s'apropie sfios și cu lacrimi în glas prinde a se povesti.

Un cap de operă de pătimire omenească. A învățat poporul și învățaceii drept răsplătă au dat cu pietre în el. Nevasta și copiii i-au murit și boala, neîndurata boală l-a aruncat cu crucea suferinței în drumuri. Țara pentru fiii căreia s'a jertfit, în loc de pâine i-a dat toiagul rătăcirii și umblă, Ahasverus gârbov, din loc în loc, din poartă în poartă. Un glas lăuntric i-a șoptit de duioșia cerească a mamei poporului și-a venit să bată la poarta turnului regesc, ca un pelerin creștin în cetatea milei.

Du-te umilitule, căci cu lacrimile durerii tale vei deschide izvor de duioșie și în inima de piatră.

Și umbra aceasta dureroasă, sue spre cetatea umil, cu capul aplecat, în lumină de soare ca într'o aureolă cerească.

În aer, dinaintea mea, se încheagă par'că, o mână albă, fină, arătând cu degetul spre gârbovul apostol și martir. Și nu știu cine, vântul sau vocea unui spirit nevăzut îmi strigă la ureche:

Ecce homo!

Sinaia.

Gh. D. Mugur.

îmbrăcăminte mai reprezentabilă sunt trebuințe generale în ziua de azi. Dar pe lângă trebuințele acestea fizice, omul modern caută să și mulțumească și sufletul prin felurite distracții, prin învățatură și lucruri de artă.

Se înțelege, mulțumirea atâtor trebuințe nu se poate face așa de ușor. De aci frământarea neîntreruptă între oameni, alergarea fără preget după câștig, aceea ce s'a obișnuit a se numi »lupta pentru existență« și care niciodată n'a fost așa de aprigă, ca în zilele noastre.

Vai de celce întră în această luptă fără pregătirea trebuincioasă. El sau e dat la o parte ca un netrebnic, și trebuie să ducă o vieață din cele mai amărâte, sau e călcat în picioare fără milă, de cei mai destoinici.

A sta însă la o parte de lupta asta aprigă a generațiilor de astăzi, râvnitoare după un traiu mai bun, nu este cu puțință decât doar păstorului din creerii munților; dar nici acestuia pentru multă vreme, deoarece linia ferată, telegraful și telefonul au început a pătrunde până la el, dându-i veste de celece se petrec în lumea largă, și ademenindu-l spre vârtejul, de care a fost ferit până acum.

Astfel progresul omenirii schimbă neîncetat felul de viață al popoarelor, și pretinde dela ele o pregătire din ce în ce mai mare spirituală, și corporală pentru lupta de trai, dacă nu voesc să fie zdrobite de alte popore, ba chiar șterse de pe fața pământului. — Dacă însă acest progres a făcut omenirea mai fericită ca mai nainte, sau nu?... aceasta este altă întrebare.

Un al doilea moment caracteristic al timpului de față e nizuința din ce în ce mai pronunțată a masselor celor mari ale poporului, de a-și asigura și ele o soartă mai bună, o vieață mai demnă, nizuința care adesea dă naștere la conflicte grave, ba este în stare a produce chiar zguduiri sociale puternice, și care prin urmare trebuie să preocupe nu numai pe bărbații de stat, ci pe ori și ce om cugetător.

Libertatea politică, câștigată după mari lupte și după multe vărsări de sânge în cursul veacului trecut, n'a fost în stare a aduce pentru toate treptele sociale libertatea economică și mulțumirea așteptată. Omul mai puțin favorizat de soarte se simte încă și astăzi rob al celui mai puternic, cel sărac se simte exploatat de cel mai cu avere, proletarul care nu are alte izvoare de trai pentru sine și pentru familia sa, decât puterea brațelor sale, se vede silit a jertfi o parte din sărăcia sa, pentru înmulțirea milioanei capitalismului. Nu este mirare deci, că aproape în toate părțile îi vedem pe toți aceștia agitându-se, ca să poată răsufla mai liber, însoțindu-se unii cu alții, ca astfel să încerce cu puteri unite aceea ce nu pot îndeplini izolați, organizându-se și formând împreună un lanț puternic, care se întinde în toate țările cu oarecare înaintare.

Se pare ca și când un război crâncen s'ar pregăti în lumea întreagă, un război social, cum nu s'a mai văzut până acum, și care nu se poate asemăna decât cu cataclizmele cele mari ale naturii: cu potopul de odinioară sau cu erupțiunile vulcanice cari au schimbat întreagă înfățișarea pământului.

(Va urma.)

Camera austriacă este convocată pe ziua de 10 Octombrie. Convocarea s'a făcut pe ziua aceasta, ca ministrul Beck să poată vorbi despre transacțiune în camera austriacă în acelaș timp, în care va vorbi Wekerle în cea ungară. Dacă transacțiunea nu se termină până atunci, baronul Beck va espune la deschiderea camerei modul cum se vor putea rezolva independent referințele economice dintre Austria și Ungaria. Despre reluarea tratativelor nu se mai vorbește. Reconstruirea cabinetului austriac va urmă repede după deschiderea camerei.

Sărbătoarea anului.

Adunarea generală a Astei.

— Dela trimisul nostru special. —

Bistrița, 19 Sept.

Un cer senin și un aer cald, ca mai rar. Sosec la orele 10 în vechiul oraș săsesc. Suntem întâiul transport venit la serbări, abea vre-o 6 înși. Adevărata primire se va face la orele 12, comitetului central și oaspeților, cari vin de pe valea Someșului.

Cu toate astea, prezidentul de încvartirare este în gară.

În hotele e o mișcare mai vie. Pentru cine nu a anunțat înaintea, nicăiri nu se mai găsește loc. În hotelul nostru se așteaptă bucovinenii. Mă gândesc la apelul apărut în »Tribuna«.

Vineri la amezii.

Înaintea oaspeților și a comitetului, cari soseser cu trenii someșan, bistrițenii ies la gară în număr frumos și în chip festiv. Dnii dr. Tripon și dr. Onișor neobosiții conducători, cu o pleiadă de tineri în jurul lor.

Peronul e plin: bărbați, dame, tineri, toți cu față de sărbătoare.

Se vorbește despre sosirea oaspeților din România — cu automobilul. De tot vor fi vre-o patru cinci sute de oaspeți.

Șase jandarmi în deplină armatură — păzesc ordinea.

După orele 12 cu câteva minute, sosește trenul. Aglomerația începe.

Se dau jos ca reprezentanții comitetului central dl prof. Andreiu Bârsan, v.-prez. și amândoi secretarii, și dl Nicolae Ivan. Intre noui sosiți se mai observă prezidentul clubului dr. Mihali cu d-na, din depărtare păr. prot. dl Borza și alții.

Un scurt discurs de primire din partea poporului din loc, D. Domide, apoi un viguros răspuns de mulțumită din partea dlui Bârsan — și grijile încvartirării împrăștie pe care încotro.

Vineri seara.

La seara de cunoștință se adună neașteptat de multă lume. Sala cea mare dela Gewerbeverein e aproape plină — de meseni și de voie bună.

Trei toasturi:

Dr. Gavril Tripon, pentru oaspeți.

Nicolae Ivan, pentru amfitrioni.

Ioan P. Oltean, în numele tinerimei.

Numai pe la orele 11 s'a îndepărtat publicul obosit de cale.

Sâmbătă dimineața.

La orele 9 liturgie solemnă, cu o prea frumoasă predică a prot. din loc. Serviciul divin pontificat de vicariul districtului, C. Deac, ajutat de patru preoți.

Peste noapte au sosit dl George Pop de Băsești, dl avocat Hosszu-Longin cu d-na, d-nii deputați Vaida și Stefan C. Pop și alții.

Credincioșii — țărani au fost îndemnați la participare, de pe amvon — pleacă cu toții de dreptul la casa comitatului, unde se va face deschiderea adunării generale.

Sâmbătă la amezii.

Deosebite momente nu pare a avea adunarea generală din acest an. O strictă îndeplinire a formelor obișnuite, cu palosul obișnuit de altfel.

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală HORGONY recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară HORGONY după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală HORGONY nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târgulială să se ceară lămurit apa amară naturală HORGONY.

Proprietar: Loser János, Budapest.

Cu toate acestea, pentru deschiderea întâieii adunări, lumea se pregătește nerăbdătoare și dornică de o muncă serioasă.

Sala cea mare dela comitat, pusă la dispoziție cu multă afabilitate, nu încapă pe toți ceice țin a-și face apariția.

Jumătatea publicului e tărănesc. Acești oameni încă urmează cu sfințenie cuvintele auzite de pe amvon.

Nu lipsesc nici reprezentanții autorităților. Comitele și comitele suprem mai mult ca oaspeți, căpitanul poliției.

Mai sunt și alți câțiva străini — sași însă aproape de loc. Noi nu-i vom scoate din indiferența lor — precauția în alte direcții.

De tot, numărul prezenților s'ar putea socoti la 400. Dame cât și bărbați. Nu cred să fi rămas pe acasă vreunul din ceice au sosit până acum. Uniformă de loc — n'avem ofițeri în regimentele bistrițene.

La masa prezidiului ocupă loc dnii Bârsan, Ivan, Negruț, Tâslăuanu.

Presa își are locurile ei.

Precis la orele 11, dl Andreiu Bârsan, cetește discursul de deschidere, de o concizie ce încheie atenția publicului (il publicăm, întreg, în alt loc), și prin asta începe ședința.

Cu vocea-i caldă, cu gesturile-i expresive în numele despărțământului primitor al Bistriței, dl Tripon răspunde cam următoarele:

Definește niziunța culturală ca o tendință din mult în mai mult. Originea acestei tendințe e divină: o poruncă puternică a sufletului nostru. Țintele ei sunt: iubire, frăție, dreptate. Egoismul, deci, nu i iertat să le tulbure. Orice popor urmărește astfel de niziunțe, ce numai de cei răi poate fi împiedecată.

Prin adevărată cultură, orice patrie de proză și de noroi, va deveni o patrie senină și caldă.

Literatura, elementul de forță al culturii, este sănătoasă cugeare omenească exteriorizată. Astfel ideile bune și frumoase prin literatură devin accesibile și altora. În aștea, — ca și în limbă — originea divină se adeverește asemenea. Ca un dar natural, ca o comoară căpătată gratuit, nu i iertat s'o lăsam în rugină.

Cum ne vom achita de datorințele ce avem în aceste privințe? Ca văduva din biblie: cu aur puțin, dar cu inimă multă.

Face făgăduială — sprijinit de aplauzele aprinse ale tuturor — de a și da toate silințele pentru a împlini cu vrednicie datorințele impuse de superioritatea în cultură a inteligenței românești.

Aplauze dese. Prezidentul strânge mâna cu oratorul.

Dr. Nicolae Vecerde, urează succese depline în activitatea ce va desfășura Asociația, în aceste zile. Urarea o aduce în numele »Societății pentru fond de teatru«. — În cadrul salutului, aduce călduroase elogii d-lui Zaharie Bârsan, și societății sale. (Urale.)

Dr. Ștefan C. Pop face cunoscut salutul Asociației aradane, și făgăduiala acestei Asociațiuni, de a lucra mână în mână cu Astra. Persoanei prezidentului îi face măgulitoare laude de recunoștință. (Vii și neconținute aplauze.)

Prezidentul mulțumește pentru saluturi și pentru făgăduelile făcute. Pomeneste cu multă căldură de repausarea membrului corespondent al Asociației, falnicul român de bine Iosif Vulcan.

Se încredințează secretarului administrativ controlarea credențialelor.

Se aleg, cu înțelegerea tuturor, membri comisiilor diferite.

Prezidentul mulțumește notabilităților prezente pentru interesarea lor.

Secretarul cetește deosebit importanta propunere a beiușenilor, care se va lua mâine sub dezbateri. (O dăm separat.)

Cu considerație față de înaintarea timpului, conferința d-lui Nicolae Bălan se amână.

Sâmbătă la amiazi.

Banchet. Oaspeți mai mulți decât tacâmuri. S'au vândut peste două sute de bilete.

Toasturile oficiale au fost anunțate prin o mică tipăritură, astfel:

Pentru Maj. Sa: A. Bârsanu.

Pentru comitet: Dr. D. Loginu.

Răspunde: N. Ivan.

Pentru autorități: Dr. V. Pahone.

Pentru oaspeți: G. Domide.

Răspunde: O. Tâslăuanu.

Deși se tipărise pe anunț: »alte toaste nu se țin« mai vorbește, dorit de toți, iubitul prezident, martor al multor vremuri, dl George Pop de Băsești.

Strigăte ce nu vreau să înceteze, cer stăruitor să se audă și glasul dlui Vaida. La așa frumoasă manifestație de simpatii, dl deputat însă nu poate răspunde decât cu precauție.

P'aci să uit. Din partea autorităților mulțumește — în termeni neutrali — primarul.

După amiazi.

Pe la orele 4 prezidentul roagă publicul să meargă să vadă petrecerea populară, organizată de poporalul învățător al bistrițenilor Teodor A. Bogdan. Călușerul și Bătuta, jucate de o falnică ceată de voinici, apoi Romana jucată de măgheruşani, în costum curat românesc, — face impresie bună.

Comitetul este primit și aici cu o scurtă alocație, rostită de vătavul călușerilor. D. A. Bârsanu răspunde cu frumoasa asemănare a unghiei și carnei: legătura cărturarilor cu opinca.

Din cauza acestui spectacol se amână și conferința dlui S. Dan: »Despre adevărul cultural«.

Până la începerea teatrului, — înainte de banchet asemenea — lumea grăbește să privească odaia în care Reuniunea femeilor din Orăștie a expus lucrările din atelierul său. Despre cele ce se pot vedea aici, și de cari dșoara Barcianu așa de bucuros dă informații — se va mai vorbi.

Sâmbătă seara.

Trupa lui Z. Bârsan — sporită cu un membru: N. Brătean, cunoscutul inițiat în multe arte — dă piesele: »Instinctul«, »Cănele și pisica« și »Înviere«.

Z. Bârsan mai declamează poezia lui Goga: »Clăcașii«, când apoi se fac ovații și poietului.

Mâne.

Ședința de mâne va avea un punct de mare interes: propunerea despărțământului beiușan.

În ședința de mâne, pare-mi se Astra va fi invitată la Beiuș.

S. D.

Propunerea beiușenilor,

făcută în adunarea generală a Asociației.

Considerând lipsa arzătoare și importanța nespus de mare a însoțirilor și reuniunilor în sinul poporului nostru;

Conziderând, că înșiși luminații cărmuitori ai Asociației noastre, pătrunși de această lipsă și importanță a însoțirilor noastre cu înțeleaptă prevedere au binevoit a cuprinde și — așa zicând — a ocroti și a asigura în corpul statutelor Asociației (§ 2 și 27) puțința și modul de-a înființa reuniunii culturale și economice;

Considerând că în Ministeriu de interne reg. ung. n'a încuviințat nici la noi, nici la alte despărțăminte statutele însoțirilor, ce am încercat mai nou să înființăm — pe motivul că de pildă reuniunea de muzică și cântări nu este de caracter cultural, și cu toate că dispozițiile referitoare ale statutelor Asociației, sunt clare și pozitive — ni-a contestat dreptul că ori în baza acestor statute (§ 2 și 37) ori de sine stătătoare să putem înființa reuniuni, măcar că în patria noastră comună există deja și cu mare succes funcționează un frumos număr de asemenea reuniuni de ale noastre;

Considerând, că după respingerea statutelor suntem necurmat urmăriți și păziți,

să nu putem nici ca diletanți a ne cultiva măcar ocazional în frumoasa noastră muzică și cântare, ba am fost pedepsiți chiar și pentru cântări executate în sf. biserică, pentru laudarea lui Dumnezeu, celea ce am făcut până aci neîmpedecați — acuma pe motiv că fungăm ca reuniune oprită;

Rugăm pe on. adunare generală și propunem, ca să binevoiască a chibzui și a găsi modalitatea, cum să apărăm cu un glas și așa mai puternic, decât noi aparte, scutul puternic și înțelept din statutele aprobate ale Asociației cu privire la înființarea reuniunilor noastre, ca așa să putem lucra neîmpedecați pe terenul cultural și artistic singur merit anume, ca cu mai mult succes să închege rîndurile noastre spre deșteptare.

Beiuș la 14 Sept. 1907.

Pentru comitet: Nic. Fabian, director.

Vizitațiune canonică.

Neobositul nostru episcop, Ioan I. Papp, două zile a făcut vizitațiune canonică în comunele: Mândruloc, Cicir și Sâmbăteni.

Sâmbătă, în ziua Nașt. Născ. de Dumnezeu a sosit în Mândruloc, întâmpinat la hotarul comunei de banderiu flăcăilor și de șirul de căruțe în frunte cu notarul comunal Valeriu Milovan. Serviciul divin l-a săvârșit asistat de protosincelul Roman R. Ciorogariu, asesorul George Popoviciu, protopopii: Vasile Beleş, Procopiu Givulescu, Mihaiu Lucuța, Traian I. Magier, de preoții: Iancu Ștefănuț, Fabriciu Mănuilă, Constantin Mihulin, Valeriu Felnean, de protodiaconul dr. Iustin Suciu și diaconul dr. Teodor Botiș. În decursul liturgiei a hirotezit întru protopresbiter pe părintele Traian I. Magier, alesul Butenilor. În cuvântarea pastorală, Preasfințitul a explicat credincioșilor însemnătatea sărbătorilor și în special a serbătorii zilei. S'a raportat apoi la vieața credincioșilor, combătând cu edificatoare argumentațiuni luate din vieața poporului, un rău mare ce băntuie și duce la sărăcie pe poporul din acele părți, anume luxul și îndeosebi luxul femeilor în îmbrăcăminte scumpă.

La ospitala masă a părintelui Iancu Ștefănuț, publicul a fost plăcut surprins de logodna amicului nostru și asesorul consistorial, dr. George Ciuhandu, cu amabila domnișoară Octavia Desseanu, profesora institutului de fete din Arad.

După amiazi și a ținut Preasfințitul intrarea în Cicir. La margina comunei a fost întâmpinat de parohul locului cu iția și apoi a servit vecernia, fiind iarăș o instructivă pastorală, în care a combătut pe lângă celelalte rele, alcoolismul. După vizitarea parohului C. Mihulin, noaptea a petrecut o în ospitala casă a notarului Valeriu Milovan.

Duminecă a trecut la Sâmbăteni, întâmpinat iarăș de banderiu și popor mult în frunte cu notarul comunal Nicolau Conopan. Serviciul divin l-a celebrat asistat de 15 preoți. Aici s'a extins Preasfințitul mai ales asupra școalei ca factor cultural, ce conduce la consolidarea și înălțarea popoarelor. A îndemnat poporul să aducă jertfă pentru fericirea fiilor săi și să dea învățătorului, care muncește pentru binele fiilor săi, plata cuvenită. Masa a luat-o la părintele Fabriciu Mănuilă, iar după amiazi la notarul Nicolau Conopan.

Pretutindenea a vizitat P. S. Sa școlile, unde pe lângă asistența poporului ce-l urmă a examinat însuși băieții spre bucuria părinților și fala micilor școlari părințește îndemnați la cinste și învățătură.

Fie ca sămânța sămănată cu atâta belșug de arhieru să prindă rădăcini și să înflorească în grădina neamului românesc.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás maeștru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, syenit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21. Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszoben, Déva și Bánpatok.

Deputatul Vasile Goldiș între alegători.

Sâmbătă în 11 Sept. n. deputatul *Vasile Goldiș* a cercetat pe alegătorii săi din comunele *Bârzava, Căpruța, Dumbrăvița, Groși și Slatina*.

Plecând dela Arad cu trenul de dimineață deputatul Vasile Goldiș a sosit pe la 8 ore la Bârzava, unde a fost întâmpinat din partea preotului Iosif Popovici (Bârzava), Ioan Pantoș (Monoroștia) și George Pleș (Bârzava).

Pe piața dinaintea bisericii gr.-or. rom. o mulțime de alegători a primit cu semnele celei mai sincere iubiri pe deputatul lor. Frumoșii feciori din Bârzava s'au adunat asemenea în jurul deputatului, care a ținut cu cei de față o scurtă conferință asupra agendelor din apropiatul viitor. Alegătorii din Bârzava, cari sunt unii dintre cei mai luminați și cei mai însuflețiți români din cercul Radnei, au luat angajamentul a lucra întocmai, precum le-a indicat calea iubitul lor deputat.

Dela Bârzava deputatul și-a continuat calea prin Monoroștia la Căpruța, unde a intrat în sf. biserică și a ascultat utrenia. După terminarea utreniei deputatul a ieșit în mijlocul alegătorilor adunați dinaintea casei comunale și asemenea a ținut cu dânșii sfat despre ceace vor avea să săvârșească indeosebi cu privire la alegerile municipale, cari vor avea loc acum în luna viitoare. Deputatul a odihnit apoi puțin în ospitaliera casă a părintelui Demetriu Maci, iar apoi a plecat mai departe la Dumbrăvița, unde asemenea a fost așteptat din partea întregului popor în frunte cu tinărul preot Ioan Macaveiu și învățătorul Ioan Cădariu.

Prânzul s'a luat în casa părintelui Macaveiu, dela care se așteaptă, ca să ducă ordine și mângăiere credincioșilor, cari timp îndelungat au fost lipsiți de păstorul sufletesc, deoarece moșneagui preot Zenovie Dimitrescu de un lung șir de ani nu a mai fost în stare să provadă agendele preoțești.

După masă deputatul și-a continuat calea la Groși, unde a aflat deja întreg poporul adunat lângă crucea din drum, în frunte cu preotul, învățătorul și judele comunal.

Alegătorii au adus deputatului lor cele mai călduroase mulțumite pentru neobositul zel, cu care dânșul a alergat în mai multe cauze chiar private ale Groșenilor. O babă bătrână, văduva Asleu, s'a trudit și ea, de a venit din căsuța ei să sărute mâna deputatului pentru binele, ce i-l-a făcut.

După terminarea conferinței ținute cu alegătorii, deputatul a cercetat acasă pe preotul *Ignatie Mara* și pe bravul comerciant *Maxim Popescu*.

Dela Groși deputatul a plecat la Slatina-Murășană, cea mai depărtată comună din cerc, care este situată în creerii munților dintre Murăș și Crișul-Alb. La Slatina poporul întreg în haine de serbătoare eră adunat dinaintea școlii confesionale românești. În fruntea lor preotul brav *Damaschin Medrea*, în cuvinte pline de însuflețire curată întâmpină pe deputatul cercului, care s'a obosit cale atât de lungă și atât de grea ca să-și vadă pe alegătorii săi cei mai îndepărtați și să le aducă și lor lumina cunoștinței despre trebile țării și despre nizuințele și aspirațiunile poporului românesc din care și ei fac parte.

După această caldă întâmpinare deputatul *Vasile Goldiș* într-o vorbire de 1 oră întregă, arată alegătorilor starea politică generală a țării și accentuează mai ales faptul, că numai dela *votul obștesc* (sufragiul universal) fără restricțiuni se poate aștepta o îmbunătățire a sorții popoarelor din această nefericită țară. Arată apoi, cum luptele pentru drepturi sunt peste măsură grele și cel ce vrea să învingă, trebuie să aibă îndelunga răbdare și trebuie să fie gata la orice jertfă. Acel popor, care nu știe jertfă pentru drepturile sale, acela nici nu merită drepturi. La sfârșitul vorbirii sale deputatul arată pe dușmanii dinlăuntru ai poporului român: *beția, luxul, risipa*. Aduce exemple din viața popoarelor luminate și cu cea mai mare insistență roagă și îndeamnă pe iubiții săi frați români să se ferească de birturi și de băutura otrăvii afurisite, căci *rachiul* este izvorul sărăciei și al fericirii atâtor familii românești.

Li îndeamnă să steie pază și să nu lase, ca să intre în casele lor *diavolul faloșiei, luxul*, căci în care casă intră mătasa, din aceea cu grăbire fuge bunăstarea și mulțumirea. Omul falos este om

prost și muierea încărcată cu mătasă poate fi de mirozenie prin târguri, dar omul cu minte să se ferească ca de diavolul a suferi în casa sa astfel de femeie. Să fim cruțători, zicea deputatul Goldiș, căci nu acela e bogat, care are milioane, ci numai acela, care cheltuiește mai puțin, decât câștigă. Cruțarea este izvorul bogăției și nu este lucru greu a câștiga, ci mai greu este a păstra.

Cu ochii aprinși ascultă mulțimea, bărbați și femei, cuvintele pline de farmecul unei sfinte convingeri, ce curgeau de pe buzele iubitului nostru deputat și când a terminat, ca un singur puternic glas a răsunat din piepturile celor de față strigarea: *»trăiască deputatul nostru Vasile Goldiș«*.

Seara și peste noapte deputatul a fost găzduit la preotul *Damaschin Medrea*, care se poate cu drept cuvânt mândri, că și-a câștigat sincera iubire a păstorilor săi, cari cu cea mai mare iubire și stimă vorbesc de preotul lor. Cine vrea să vadă, cum un preot harnic și între cele mai grele împrejurări din satul cel mai părăginit poate în câțiva ani de zile să facă un sat aproape model, unde domnește pacea, rânduiala și iubirea de mămă, acela să se ducă la Slatina-Murășană și să vadă roadele muncii neobosite a preotului român *Damaschin Medrea*. În casa acestui preot a cinat deputatul în mijlocul familiei și în societatea judeului comunal *Milentie Maxinan*, un român brav și înțelept și a comerciantului român *Pavel Maxinan*. Multe planuri frumoase și multe cetăți viitoare zidite în dorințele sufletelor celor de față s'au ridicat în acea sără frumoasă la masa ospitalieră a părintelui Medrea, pe când afară luna plină își vărsa lumina sa de argint peste codrii șopoliitori.

Duminecă, în cealaltă zi dimineața la 8 ore deputatul Vasile Goldiș a plecat dela Slatina spre Baia. Când trăsura deputatului s'a văzut ieșind din umbra pădurilor, a început bubuitul treacurilor în Baia. Lângă casa preotului Andreiu Vătan deputatul a fost așteptat de feciorii satului și apoi însoțit de aceștia la sfânta biserică. În biserică deputatul a celit Credeul și Tatăl nostru și s'au mirat alegătorii, cari umpluseră biserică, uniți și neuniți, fără deosebire de confesiune, căci în ziua aceea s'a ridicat dintre ei zidul despărțitor, și s'au înfrățit cu toții în iubirea pentru *deputatul lor român*.

Ieșind din biserică deputatul Vasile Goldiș și-a ținut și aici darea de seamă vorbind alegătorilor timp mai lung de 1 1/2 oră. De mai mulțori cuvintele lui au stârnit nemărginită însuflețire și adeseori a fost întrerupt prin strigătele însuflețite *»Să trăiască«* ale celor de față. Terminându-și darea de seamă deputatul a stat timp mai îndelungat în mijlocul alegătorilor săi ascultând jalbele și plânsurile lor, cari sunt leghion, căci în lumea aceasta nu mai sunt oameni atât de nedreptățiți, ca bieții români din satele, cari sunt risipite prin văite deaiurilor din dreapta Murășului.

Deputatul a luat apoi prânzul în casa preotului Andreiu Vătan, iar după prânz și-a continuat drumul spre Soroșag. Trecând prin comuna Giulița deputatul a cercetat familia preotului *Ioan Covaci*, cu care apoi împreună a plecat spre Soroșag, unde a sosit abia la 3 ore d. a. Aici poporul eră deja adunat înaintea casei preotului George Lupuș și deputatul și-a început îndată darea de seamă, luminând pe alegători, îndemnându-i și dându-le învățături, cum să se poarte în viitor față de afacerile publice, ca să poată avea nădejde de îndreptare.

În decursul vorbirii deputatului sosită vărădienii cu un șir de trăsuri, ca să întâmpine pe iubitul lor deputat, despre care știuseră, că va cerceta și Vărădia, ca să țină sfat cu fruntașii din jurul acela. După ce deputatul și-a terminat darea de seamă în Soroșag preotul *Ioachim Turcu* din Vărădia îl salută în numele vărădienilor și îi mulțumește, că atât de mult se obosește întru luminarea poporului românesc. Adânc mișcat de cuvintele pline de duioșie ale părintelui Turcu deputatul Vasile Goldiș declară, că nu va ține ca răspuns vre-un discurs mai lung ci iată înaintea sfintei biserici, unde ne aflăm, făgăduiește că până va fi un strop de sânge cald în vinele sale, nu va înceta să lupte pentru drepturile poporului românesc. Un vuiet de aplauze a fost răspunsul la aceste cuvinte ale deputatului, numite din suflet curat.

După aceasta societatea întregă, într'un lung șir de trăsuri, a plecat spre Vărădia. Aici dealungul drumului erau adunate toate femeile și fetițele bravilor vărădieni, cu mâinile pline de flori,

pe cari le aruncau în trăsura deputatului. Era trăsura plină de flori și buchete, când a sosit la casa părintelui *Ioachim Turcu*. Aici deputatul a ținut conferință cu fruntașii satelor din apropiere, la care conferință au luat parte preoții: *George Lupuș* (Soroșag), *Ioan Covaci* (Giulița), *Ioan Musca* (Găvoșdia), inv. *Aurel Mircu* (Vărădia), *George Pleș* (Bârzava), com. rianții *Alexandru Țaran* (Vărădia) și *George Moldovan* (Găvoșdia). Viniseră și dela Soborșin preoții *Iosif Ognean* și *Virgil Popovici* și inv. *Protasie Givulescu*. După terminarea conferinței, unde s'au pus multe lucruri bune la cale, deputatul Vasile Goldiș a ieșit în mijlocul poporului, cu care s'a întreținut vr'un jumătate de ceas animându-l, însuflețindu-l și ascultându-l jalbele și plângerile pentru multele nedreptăți, ce i-se fac. Cina a luat-o deputatul în casa părintelui *Ioachim Turcu* care a fost din partea tuturor călduros falcitat și din motivul, că aceea zi era tocmai onomastica Sfintei Sale. Frumoasa societate ar fi dorit, ca iubitul nostru deputat să rămână până la trenul dela 9 ore în mijlocul ei, dar dl Goldiș nu a putut împlini această dorință, ci la orele 7 a părăsit Vărădia și s'a întors la Arad. *Raportor.*

Din străinătate.

Anarhie în Coreea. În Coreea, afară de capitală, domnește cea mai mare anarhie. Indigenii duc un războiu crâncen în contra japonezilor și pretutindeni strică căile ferate și firele telegrafice. Coreanii sunt provăzuți cu arme moderne. Japonezii își răsbună, aprinzând satele rescuțărilor. În Seul e concentrată o numărăoasă armată japoneză.

Sărbările dela Ciacova.

Vineri 7/20 Septembrie.

La 4 și 1/2 p. m. au sosit în gara Ciacovei Preacuvioșia Sa părintele arhimandrit Filaret Musta, învățătorii în frunte cu prezidele lor Ioan Marcu și corul Lugoșului în frunte cu dirigentul Ioan Vidu, Dr. Valeanu președintele corului, deputatul G. Popovici, dr. Dobrin etc.

Pretorele Cornel Pinciu a bineventat pe Preacuvioșia Sa, la care a răspuns Preacuvioșia Sa. Simpaticul și inteligentul protopop Ioan Pinciu a bineventat învățătorimea și corul Lugoșului la care a răspuns președintele Marcu.

Priveghierea. La ora 6 seara s'a început priveghierea în biserică cea nouă, care serviciu a durat până la 9 ore. Au servit prea on. domn dr. George Popovici protopopul Lugoșului și Traian Oprea protopopul Vărășelului, preotul Colojoară și diaconul Joandrea.

Strana dreaptă a fost condusă de preoții Surlaș și Tinca și de veteranul învățător Traian Hențu, iar cea stânga de învățătorii Borcan iscusitul cântăreț, Simu și Rămneanțu.

După priveghierea învățătorii s'au întrunit la seara de cunoștința în Hotelul național.

Actul sfintirei. Harnicul și inteligentul popor ciacovean, condus și povățuit de inteligența sa bravă a ridicat cu mari jertfe monumentala biserică, care ca pictură și construcție este mândria bănatului. Cerimonia este după modelul catedralei din Sibiu, iar catapeteasma și turnul deasupra ei, e după a Sinaiei. Pictura e admirabil executată de pictorul Smigelschi, iar sculptura de sculptorul Cotârță.

Actul sfintirei s'a început Sâmbătă la 8 ore a. m. A servit Preacuvioșia Sa arhimandritul Filaret Musta, prea on. protopopi dr. George Popovici, Ioan Pinciu, Ioan Pepa, Traian Oprea, preoții Aureliu Dragan și Colojoară.

Răspunsurile liturgice le-a executat corul Lugoșului sub dirigența dlui I. Vidu.

Prestațiunile acestui cor au atins sublimitatea. Erăm transpuși în o altă lume, mai dulce, mai înălțătoare de sentimente.

La finea serviciului Preacuvioșia Sa a ținut poporului o instructivă predică, arătând menirea înaltă a lăcașului dumnezeiesc și sfătuind poporul să țină la biserică și legea străbună, să păstreze datnele și portul și să se ferească de patimi.

Adunarea reuniunii învățătoresți.

Sedința primă. S'a deschis la 11 și 3/4 prin o avântată vorbire a veteranului președinte Ioan Marcu, salutând oaspeții cu rol oficios.

Dintre onorații am remarcat pe Preacuvioșia Sa părintele arhimandrit Filaret Musta, protopopii dr. Popoviciu, Pinciu, Pepa și Oprea. Un număr însemnat de preoți și o mulțime de dame. Din partea administrației politice pretorele Pinciu și bravul primar Ioan Diminescu.

Bună impresie a făcut prezența dlui referinte școlar dr. Dimitrie Cioloca, a profesorilor dr. Barbu și I. Bălan, dela Caransebeș, Russu-Șirianu dela Arad și dr. I. Nedelcu, Oravița.

Prea S. Sale dlui episcop i s'a trimis telegramă omagială.

Salutațiunile. Protopresbiterul Ioan Pinciu, în calitate și de comisar consistorial, salută cu căldură adunarea prin un instructiv discurs, în care a făcut icoana învățătorului model. Chudy, reprezentantul inspectorului mulțumește pentru atențiune și salută adunarea, atestificând învățătorimea ca să fie condusă de sânta datorie, pentru care a jurat.

Pretorele Pinciu salută adunarea în numele autorităților administrative.

Delegatul reuniunii timșorene, învățătorul Iuliu Vuia salută în numele delegațiunii adunarea, apelând la bărbăția probată a învățătorimei, de a ține cu tărie la caracterul confesional al școlii de a fi ca și în trecut paznici neadormiți ai intereselor culturale ale neamului.

Semnificative sunt enunțațiunile sale: să nu trim legitiimă speranța fraților, că precum școala fără biserică nu ne putem închipui, tot asemeni frunțașii bisericii, conștiinți fiind de faptul, că nici biserică fără școală nu va exista, vor nizu a pune învățătorul român în condiții mai avantajoase materiale, dovadă și decisiul măritului congres.

Urmand la ordine alegerea comisiunilor, s'au ales în comisiunea pentru cenzurarea raportului general: I. Cotărlă, Emilian Novacovici, Ioan Naie și I. Balan.

În comisiunea pentru cenzurarea raportului casierului dr. Coste, V. Tarian, C. Diminescu și Procopiu Simian.

În comisia pentru cenzurarea raportului bibliotecarului: Grigorie Palici, Traian Hențu, Ioan Ciurnu, P. Borcan și T. Răbăgia. Pentru conscrierea membrilor C. Diminescu, Nica Diminescu, Ioan Grulescu și Petru Ferent. În comisia specială Ioan Vidu, Buzera, Miloia, Mircea și G. Petrovici. În comisia de autentificare Achim Perian, S. Jurca, G. Petrovici. În comisia candidațoare I. Pinciu, I. Pepa, dr. Nedelcu, dr. Cioloca, I. Caba, T. Hențu, dr. Petrovici, A. Onaie, Andritoniu și S. Otonoga.

Președintelui Asociațiunii i s'a trimis următoare telegramă (la Bistrița).

»Învățătorii români din dieceza Caransebeșului, întruniți în adunarea generală la Ciocova, salută adunarea Asociațiunii și dorește prosperare și succes în munca pentru luminarea și cultivarea poporului român«.

La ora 1 p. m. ședința se ridică.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 Septembrie n. 1907.

— **Turneul deputatului Vasile Goldiș între alegători.** Vineri în 14/27 Septembrie, înălțarea sf. Cruci, deputatul V. Goldiș își va ține darea de samă în comuna Roșia la orele 12 și jum., în Corbești la orele 2 și jum., în Petriș la 4 ore p. m. **Duminecă** în 16/29 Septembrie în Pârnești la orele 11 a. m. și **Lupești** la ora 1 p. m. În aceeași zi se va ține o conferință a frunțașilor în comuna Soborșin.

— **O barbaria.** Ni-se scrie: *Onorată Redacțiune*, Vineri la 2 ore d. a. mergând dela Arad cu motorul spre podgorie, la stațiunea Cicir am fost martorul următoarei barbarii a unui conducător.

Un țaran român luase bilet la stațiunea numită, dar nu primise un rest din suma mai mare

ce dăduse la cumpărarea biletului și așteptă să i-se dea banii săi. Într'aceasta motorul pleacă, dar nu înaintează, decât ca vre-o zece pași și iar se oprește, — ca prea adeseori!

Românul fuge după motor și ajungându-l vrea să se urce și-și cere și restul de bani dela conducător. Conducătorul, o mutră spălăcită blondă, roșu la față, poate chiar beat — o stare care s'a mai văzut la conducătorii dela acest prețios tramvai! — îi spune românului că își va primi banii, dar să nu îndrăznească a se urcă în motor.

Românul se roagă cu blândețe, și la îndemnul unor călători din ferești, care îl îmbărbătează par'că mulțumiiilor pentru încurajare se întoarce spre dânsii. Atunci bestia de conducător îi dă un brânci, încât țaranul român sboară peste sanț și cade intins cât e de lung.

— Mișelule, răsună din publicul indignat, să nu împinji, să nu dai!

— Trage-i în cap cu băta, îndeamnă altul pe român.

— Mizerabilule! spune altul conducătorului, care tot nu vrea să lase pe român să se urce și umblă forfota dela ușa unui vagon la alta.

Motorul pleacă, românul nu se lasă, și pe aceeaș scară, luptându-se cu conductorul, mișelul cedează.

Ajuns la Ghioroc, românul e luat de un polițist și merge și conductorul bătauș la notarășul, pe care îl imitează românașii: »Mit mondott« ? căci nu știe altă boabă de vorbă, decât ungurește.

Iată, ce bestii și haimanale barbare ține Direcția acestui car fără boi, care se numește motor cu benzină, și te ține uneori cinci ceasuri în drum.

Iată cum se poartă cu poporul angajat cu bani, toți comune românești, la această zd »canță de »drum de fer«, niște lăpădături de funcționari. Nu se tem, mișelii și stăpânii lor de Nemeza răsbunării?

S'o gheșeritârie:

Cine nu scoate bilet la stațiuni (nu la toate se dau!) plătește în vagon, cu 10 fileri mai mult. Această suprataxare însă nu se poate controla, căci nu-i nici un criteriu pentru controlă; au dar posibilitatea de-a sfânțui pe oameni pentru dânsii, conductorii ca și mișelul prezentat mai sus.

Aviz Direcției »Motorului« și contraților maghiari aradani! Din păcate: *Acționar motorist.*

— **Procesele »Rev. Bistriței«.** Am anunțat cetitorilor, scrie »Rev. Bist.« că procuratura ne-a pus la cale nouă procese. În zilele acestea s'a înmanuat editorului G. Matheiu actul de acuză pentru politizare prin articolele: »Votul pentru toți« și »Situția școlii noastre«, un mic extras din discursul de deschidere dela Dumineca Tomii al Metropolitului Mețian, iar dl dr. V. Onișor e pus în cercetare criminală pentru articolul »Poveste tristă«.

— **Dela întrunirea de ieri a meseriașilor.** La ședința de ieri a meseriașilor, care s'a ținut în Casa națională, s'a ales o comisiune pentru a compune lista tuturor meseriașilor și comercianților români din loc. S'a ales apoi cassar dl Leon Munteanu, iar controlorii d nii Cost. Don și Vi-chentie Stoicu. S'a decis în sfârșit, ca întreagă constituire să fie adusă la cunoștința comitetului central al Asociației aradane, în sânul căreia meseriașii să fie primiți ca secție separată.

Urmat apoi conferința dlui dr. Dionisie Stoica despre *Importanța culturii naționale*, care a fost ascultată cu un viu interes din partea celor prezenți, peste o sută de persoane: doamne, d-șoare, domni și țărani.

Între dânsii am observat pe următorii: d-na și dl N. Mihulin, profesor, dl dr. I. Marșeu, adv., d-na și dl P. Simțion, proprietar de librărie, apoi d nii Iustin Olariu, Cornel Lazar, Ioan Vancu, N. Ștefu, cand dații de avocați Morariu și Pășcuțiu, C. Don, R. Ursu, V. Stoicu cu d șoara, P. Russu, M. Popoviciu, Pașca, Tapoș cu d-șoarele, I. N. Iova, A. Vașian, etc.

După conferința a urmat un joc vesel și animat, care a ținut până pela orele 11.

Cea mai apropiată întrunire va avea loc Dumineca viitoare la orele 8 seara. De data aceasta va cânta corul și se va ține o conferință, după care va urma deasemenea dans.

— **E regretabil**, că vestitul fibriu Hadfi din S. Miclăușul Mare a convocat la jurământ pe învățătorii români pe Vineri, în Ziua Crucii.

Învățătorii ar trebui să protesteze și să ceară respectarea serbătorilor.

— **Nou inginer român.** Simpaticul tînăr Septimiu S. Pop, fiul protopopesii văduva Ana Pop din Sânmărtinul-sărat în zilele trecute a luat diploma de inginer mecanic la politehnica din Budapesta. Multe felicitări.

— **Logodnă.** D șoara Aurelia L. Tătar din S. Jupani și dl Ioan Triff absolvent de teologie, din Mihăiești, fidanțați. Felicitările noastre.

— **Un ministru român.** »Rev. Bistriței« scrie: Dl ministru de interne Ionel I. C. Brătianu cu soția sa născută princesa Știrbei a sosit Mercuri la amiazi cu automobilul în orașul nostru. După amiazi au vizitat în societatea dlui protopop Gerasim Domide și dr. L. Domide comonele Nușf.lău și Șoimuș și apoi s'au întors pe înserate peste Budacul-rom., Dumitrița, Orhei și Je.na la Bistrița. Joi dimineața au vizitat biserica românească și la orele 8 și jum., au p'ecat la Năsăud, unde au vizitat gimnaziul și apoi au plecat spre Rodna, având de a face drumul în aceeași zi până în Dorna. Ministrul Brătianu a dăruit 100 cor., pentru cel mai bun student dela gimnaziul din Năsăud. În Nușfalău a vizitat mai multe case țărănești, clădiri economice și a vorbit cu mai mulți țărani, a cumpărat farfurii și vase de lut vechi, cum și alte lucruri antice.

— **Regele Eduard și Francisc Kossuth.** Ziarul »Neueste Nachrichten« din Lipsca comunică știrea, că regele Angliei, Eduard, n'a voit să primească, pe când petrecea astăvară la Marienbad, în audiență pe Kossuth, care se afla atunci la Karlsbad.

Eduard și-a motivat refuzul în următorul chip: — N'am voit să l primesc pe Kossuth, deoarece nu doresc să mă amestec în afacerile interne ale Ungariei.

Audiențele — știm noi — nu au numai caracter politic, dar Eduard va fi avut și alte motive, să nu se întâlnească cu Kossuth.

— **Din Peatra Neamțu (România)** ni-se scrie: Vineri seara a avut loc în sala teatrului de aici un splendid concert dat de dl V. Popovici membru al societății corale »Carmen« din București. Dl Popovici a ales pentru concertul dsale cele mai bune elemente, cari au format un cor admirabil; de asemenea și alegerea bucășilor nu mai puțin. Corurile bănățene și transilvănene ar fi rămas îndestul estaziate ascultând la corul dlui Popovici executarea cântecelor ce au fost bisate, ca »Mă dusei și eu la moară«, »Lugojana«, »Morarul«, »Dorul meu«, »Auzit-am auzit« etc. »Reuniunea de cântări« din Lugoj, care s'a înfrățit cu a noastră »Carmen« ne-ar fi aplaudat frenetic. Dl Gh. Necula student, a recitat între puncte cu cunoscutu-i talent, diferite versuri, fiind răsplătit cu ovații și aplauze.

Dl I. Radu a mai recitat admirabil poemul indian »Dasaratas« tradus de Gh. Coșbuc.

Între dșoarele concertiste enumăr pe: Marice, Klicinschi, Albanezu, Hilochi, Ionescu, Gheorghiu Cadioschi, Mihailescu, etc.

Între domni: Cassa Nuova Vittorio, Popovici Jean, Cadioschi N., Gheorghiu, Radu, Meluite, Ionescu Gh., Neamțu Gh., Necula Gh., Iliescu. După concert a urmat imediat un drăgălaș bal la care a asistat o parte din publicul rămas. Balul a avut de regină pe frumoasa dna Angelina Sax (Galați), o rară frumusețe. *Adrian Lazariu*, student.

— **Alegere de preot.** În comuna Bârsa a fost ales pentru al doilea post de preot dintre 6 concurenți dl Miron Grecu, absolvent de teologie și funcționar consistorial în Arad. Alegerea a avut loc ieri 22 l. c.

— **Doi marinari** au aruncat, Sâmbătă după amezai, o rugare în trăsura regelui nostru, când acesta trecea prin strada Mariahilfstrasse dela Burg către Schönbrunn. Marinarii servesc în Pola, și în rugare se plâng de tratamentul rău.

— **Yactul țarului** a fost scos Vineri din locul, unde se înămolise, suferind mari stricăciuni, pe când călătoria pe el întreagă familia țarului pe apele finlandeze. Yactul a fost tras la țarm pentru a fi reparat.

— **Un epillog al alegerii dela Beiuș.** Se știe că partidul lui Kardos, care a căzut cu atâta rușine la Beiuș, cearcă se găsească pricină pentru a nimici alegerea. Iată iarăși un caz, care ar fi merit să servească adversarii lor noștri după dovadă că »am agitat și terorizat«: Mihaie Popa,

rigorozant în drept, a condus la vot alegătorii din notariatul Dumbrăveni. E un noroc că s'au găsit români buni, cari să ducă la vot acest notariat, care deși are 7 sate, nu are decât un singur preot și nici un învățător! Popa zise și cășmarului Weiss József din Valea neagră-de-sus să voteze cu românii, căci pâinea lor o mănâncă! Acum jidanul acuză pe Popa, că ar fi întrebuințat mijloace brutale să-l ducă la vot. Sunt informat că acuza jidanului înaintea judecătoriei e minciună și cazul acesta e o încercare de răsbunare a partidului coaliționist, căzut atât de rușinos la alegere.

— **Dela »Arenele Romane«.** Nu de mult s'a împlinit anul dela festivalul corurilor noastre, al celui din Bucovina și al celor din România la »Arenele Romane«, ridicate din incidentul expoziției naționale jubilar. Acum după un an, »Drapelul« dela Lugoj publică o serie de foiletoane foarte interesante despre excursiunea corurilor noastre, și în special a celor bănățene, la București și despre serbările de acolo. Din al șaselea foileton reproducem următoarele pasaje:

Amăsurat planului stabilit înainte această comună cooperare a corurilor era să fie punctul culminant al întregii excursiuni. Era să fie! Astăzi când reprivesc prin perspectiva amintirilor cristalizate în memorie zic: A fost și n'a fost.

A fost: întru cât cecece au prestat corurile a întrecut orice așteptare; pentru că a fost prima întrunire de natura aceasta a corurilor românești din toate părțile locuite de români, fără privire la frontiere politice, și a fost pentru că prin grandiosul succes s'a împământănit și în România cultivarea artei muzicale, arta de a cânta și cultivă cântările naționale prin păturile largi ale populației, nu numai prin forțe profesionale. Cântarea națională și-a regăsit locul firesc în stăruințele noastre naționale culturale. Acest prim debut a dovedit ce putere zace în cântare și a deschis noi perspective în viitor. Cântările au fost toate originale românești, parte produse directe ale geniului popular, parte compoziții și armonizări de ale compozitorilor noștri, cari cultivă avutul strămoșesc păstrat cu atâta evlavie de popor. Singur corul »Armonia« din Cernăuți a cântat pe lângă compozițiile originale românești și un imn de Beethoven, încolo tot compoziții neaoșe românești de Kiriac, Vidu, Porumbescu, Murășan, Popovici, Costescu, Perian, Muzicescu, Vorobchievici, Lugojan, Birou, Filipa, Paulian, Ciorogar, Teodorescu, Flondor, Mandicevșchi și de românii naturalizați Flechtenmacher și Hübsch. Și după puțină au adus corurile cântările compozitorilor din partea locului, ba în mai multe cazuri chiar înșiși compozitorii au dirijat corurile proprii.

N'a fost: întru cât la acest act de imensă importanță n'am dat față nici cu România oficială și nici cu talpa țării, cu poporul României, ci am serbat această mare serbare așa zicând numai noi de noi. Partidele politice ale României s'au ținut la distanță, unul pentru că e la putere, iar celalalt pentru că e în opoziție, cântarea noastră nu i-a putut uni sub raportul unei idei mai înalte, care nu cunoaște cadrele strâmte ale vieții de partid. Iar poporul României, cele cinci milioane de frați, cari trăiesc ca și noi ținând de coarnele plugului, tăind brazde în pământul bine cuvântat al țării și păstrând în doinele și cântecelor lor ca și noi puterea de viață dătătoare a neamului românesc, a lipsit cu desăvârșire. De abia la mare distanță l-am văzut, par'că am fi străini unii de alții și n'am fi frați dulci, de o mamă și de o seamă, vărsându-ne în aceleași accente ale doinei, năcazul ce ne muncește și dorul ce ne susține.

— **Bani și amor.** Încă în anul trecut un tânăr polon, Octavian Orlovski, legase cunoștință în străinătate cu o doamnă foarte avută, Maria Morpurgo. Orlovski s'a dat de conte polon și mare proprietar, și în scurt timp s'au început relații de amor între el și tinăra doamnă. »Contele« pretutindeni o prezentă pe d-na de soția lui. Cea mai mare parte a zilelor fericite au petrecut o în Italia, unde trăiau din punga doamnei. Au ajuns și prin Montecarlo, unde Orlovski a pierdut 80000 de franci. În decurs de un an d-na

Morpurgo a solvit pentru amantul ei 160.000 franci, întreaga ei avere. Tinăru »conte« văzând, că amanta sa a cheltuit toți banii a părăsit-o și s'a întors în Lemberg, după ce o indemnase să-i mai subscrie și un cambiu în valoare de 26.000 coroane. Sosind timpul scadenței d-na a călătorit la Lemberg, ca împreună cu Orlovski, care o jupuisse de toată averea să rescumpere cambiul. L-a și aflat la un prieten al lui, Orlovski, însă a respins-o, nevoind s'o recunoască. A aruncat-o pe scări în jos, astfel, că biata femeie s'a ales și cu câteva lovituri grele, în loc de bani. Doamna Morpurgo a făcut arătare în contra lui Orlovski, pentru înșelăciune.

— **O nouă catastrofă de tren** s'a întâmplat zilele trecute în America. Pe linia ferată El Paso, în gara Encarnacio, un tren accelerat s'a lovit de unul de povară. Sunt morți 32 de oameni și 23 răniți. Amândouă locomotivele și mai multe vagoane au fost zdrobite. Cauza, se zice, a fi neglijența mașinistului, care n'a observat îndrumările, prescrise de regulament.

— **Concurs.** Din partea »Comunității de avere a fostului regiment confinar romano-banatic Nr. 13 se vor distribui pentru anul școlar 1907/908 la elevii ai școalelor medii, anume: gimnaziul, școala reală, comerciale, școala militară, alte școale de specialitate, și îndeosebi acelor, cari frecventează academia de silvicultură, alte academii sau universități, ajutoare în bani, cecece pe această cale se aduce la cunoștința tuturor interesaiilor.

Ajutoarele se vor conferi numai la acei fii săraci ai împădușilor, cari fiind diligenți, dovedesc progres bun în studii, și au purtare bună. Se observă că dintre frecuranții gimnaziilor și ai școalelor reale aceia, în prima linie vor fi preferiți, cari în rugarea lor își exprimă dorința de a cerceta mai târziu academia de silvicultură.

Cei ce doresc să obțină vr'unul din aceste ajutoare sunt provocați a-și subșterne petițiile lor, timbrate în toată regula, comitetului »Comunității de avere« până la **20 Octomvrie 1907 st. nou.**

Rugările petenților au să fie instruate cu următoarele documente:

1. Atestat școlar din anul școl. 1906/7 în original sau în copie egalizată, din care se va vedea progresul fiecăruia.

2. Certificat despre frecuentarea școlii în anul școlar curent.

3. Atestat despre averea mișcătoare și nemișcătoare a familiei și despre numărul membrilor acelaș după formularul aiăturat la acest concurs sub alineat.

Se observă în fine că petițiile elevilor școalelor medii numai în sensul acela vor fi luate în considerare, dacă dovedesc că au absolvat a doua clasă.

Onoratul oficiu comunal este rugat a publica concursul de față în comună cu observarea, că petițiile intrate după termenul fixat mai sus, asemenea și petițiile acelor școlari, cari nu vor fi instruate cu documente specificate mai sus, sau frecventează alte institute și nu pe cele specificate în acest concurs, nu se vor lua în considerare.

Din ședința comitetului ținută în Caransebeș la 17 Septemvrie 1907. *Burdea* consilier aulic, președinte.

— **Nu mai e păr cărunt** — »Regulatorul de păr« al lui *Fr. Radda* dă părului cărunt de pe cap și barbă culoarea naturală: blondă, brunetă, brunetă închis sau neagră. Este un praparat foarte sigur și nesticăcios, care nu vopștește nici pielea, nici albiturile.

Folosirea acestui neasemănat preparat e nu se poate mai simplă: cu pieptenul muiat în fluidul acesta nesticăcios se va atinge zilnic ca și cu un oleu perii pe cap și aceasta se va continua până când părul va căștiga culoarea naturală. Acest »Regulator de păr« este a nu se confunda cu alta preparate pentru păr de felul acesta. E de 25 de ani în circulație. Nenumărate recunoștințe, dovedesc succesul splendid obținut. *Prețul:* 1 sticlă: 2 cor. O sticlă de probă: 1 cor. Se vinde la: *Friedrich Radda*, apothecar în *Pâncsova*. Magazin la: *Iozef v. Török*, în *Buda-pesta*. *Király-utca*.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 23 Sept. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Oct. 1907 (100 klg.)	22.72—22.74
Secară pe Oct. 1907	19.54—19.56
Ovăs pe Oct.	16.18—16.20
Cucuruz pe Mai 1908	13.70—13.72

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Octomb. 1907	22.62—22.64
Secară pe Oct. 1907	19.46—19.48
Ovăs pe Oct.	16.10—16.12
Cucuruz pe Maiu 1908	13.68—13.70

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — — —	21 K. 25—23 K. 20 fil.
Din comitatul Albei — —	21 > 85—22 > 70 >
De Pesta — — — —	21 > 55—23 > — >
Bănățenesc — — — —	— > — — — > — >
De Bacica — — — —	22 > 35—23 > 10 >
Săcară — — — —	18 > 90—19 > 10 >
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 > 55—15 > 75 >
> de cvalitatea II — —	15 > 35—15 > 55 >
Ovăs > > I — —	16 > 50—16 > 60 >
> > II — —	16 > 10—16 > 40 >
Cucuruz vechiu	— > — — — > — >
> nou	13 > 50—13 > 70 >

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: I. C. Panțu: *Știința conturilor sau contabilitatea în partidă dublă*, un volum de I—VIII+323 pagini octav mare. Cartea aceasta este scrisă pe baza teoriei nouă matematice și este menită de a face bune servicii ori și cui se va interesa de știința contabilității. Un avantaj mare oferă explicările populare, ce s'au dat, precum și multele exemple lămurite. S'a purces în mod inductiv la compunerea acestei cărți, începând cu exemple de tot ușoare și continuând gradat cu exemple tot mai grele, până se explică complet această știință frumoasă și utilă pentru poporul nostru. Regulele sunt extrase din exemplele indicate în carte. Se recomandă membrilor din direcțiunea băncilor, celor ce au să facă revizii și control la socoteli, celor ce administrează averi sau poartă socoteli publice sau private, contabililor de specialitate și tuturor cari au daraveri comerciale. — Se poate procura direct dela librăria Ioan I. Ciureu, Brașov cu prețul de patru coroane.

— »Cantorul bisericesc«, opul dlui George Bujigan, zilele acestea a ieșit de sub tipar.

Opul e foarte voluminos și e neîntrecut în literatura bisericască, atât ca cuprins cât și ca aranjare. Abonamente nu se mai pot face, deoarece opul e complet și conspectul tipărit.

Ceice doresc a-l avea să se adreseze autorului în Deliblat (Temesm.)

Prețul unui exemplar broșat 10 cor., legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură de lux în piele 16 cor. La comande de 5 exemplare 10% rabat.

— **Abcdar ilustrat** scris după metoda cuvintelor normale de Iuliu Vuia, a apărut zilele aceste în tipografia diecezană din Arad. Prețul 40 fileri.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Românii din Bosnia și Hertșegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române« în ședința din 11 Octombrie 1904. Adăugate și întregite de *Isidor Ieșan*.

Se poate căpăta cu prețul de 1 Cor. 50 fil.

Plus 10 fileri porto.

A N U N Ţ.

In Lipova sub nr. 1039 in mijlocul oraşului numit: »Sub-duchene« e o **prăvălie**, cu 2 sobe, chindă, pod şi podrum imediat a se da în arindă sau a se vinde.

IOAN MUNTEAN,
negotător.

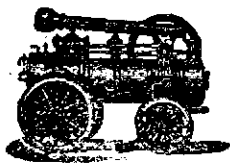
Szatmáry Mihály

MEŞTER DE CAZANE

Szeged, strada Pille nr. 25.

Intreprindere atât în loc cât şi în provincie tot felul de reparări de cazane, maşini şi locomobile la moare de aburi şi fabrici de şpirt. Aceste le efectueşte cu preţuri favorabile şi pe lângă garanţie.

La chemare prin scris, vin în persoană ori şi unde.

Dr. Kuttu Alfréd

şi-a deschis

cancelaria advocaţională
în Arad,
strada Haszinger numărul 3.

Maşini de cusut.

De tot noi cu **30 fl.** şi mai mult; expert reparate pentru familii şi industrieşi dela **12 fl.** în sus le liferează pe lângă garanţia

Habán József, mechanist

Budapest, Almássy-tér 14.

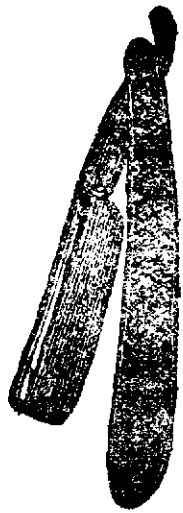
— Preţuri curente ilustrate se trimit gratis. —
Corespondenţă în limba maghiară, germană şi siovacă.

Tejnor János

Timişoara-Fabric, str. Andrassy 18.

P. T.

După 25 ani de activitate la firma Karl Koch, im permit a aduce la cunoştinţă, cumcă m'am stabilitat însuşi sub firma susnumită.

Recomand numai fabricate de clasa primă ca: **cuţite de buzunar, bri-ciuri de ras, foarfeci de oţel, instrumente chirurgice, ta-cămuri, unelte de grădină, bantage; legături la cura-rea morburilor** se efectueşte prin oameni experţi. **Ciorapi de gumi, specialist pentru mâni artistice, picioare şi alte aparate ortopedice, preservative, ascuţiri, repara-turi, nichelări** se efectueşte garanţie de oameni experţi.

TEJNOR JÁNOS,
instrumentar chirurgic,
cuţitar şi convacar absolvent.

Din cauze familiare

se vinde în grabă o

ospătărie

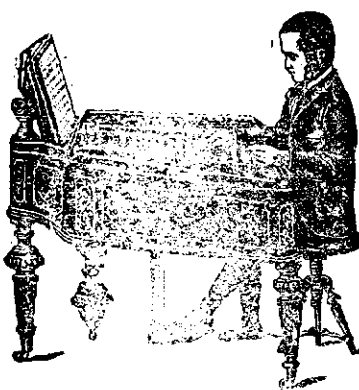
cu grădină, popicărie şi cu tot aran-jamentul

pe lângă preţ redus.

A se adresa la administraţie.

Chugyik Sándor, B.-Csaba

Fabricant de cimbale.

Pregăteşte cele mai bune

cimbale,

precum şi

repararea tuturor in-strumente-lor cu coardă

pe lângă garanţie şi preţuri moderate.

In Arad, str. Boros Béni 6
s'a deschis

magazinul

produselor de zidărie ale întreprin-zătorilor zidari din Arad.

in magazin se află totdeauna pe lângă pre-turile moderate: **var, ciment, țigle, hâr-tie de cătran** şi alte materii de zidit.

Cancelaria de planuri şi întreprindere.

Prima societate de Credit Funciar
Român din Bucureşti.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 21 Septemvrie st. v. 1907, urmează a se ţine licitaţie la sediul acestei Societăţi prin oferte închise fără drept de supralicitare, pentru arendarea moşiei **Piscul Rusului**, din comuna Dagăta, judeţul Roman, proprie-tatea acestei Societăţi.

Arendarea acestei moşii se face pe un ter-men de 5 ani cu începere dela 23 Apr. 1908

Garanţia cerută la licitaţie este de 1000 lei.

Condiţiunile speciale pentru arendarea acestei moşii se pot vedea la sediul Socie-tăţii în orice zi de lucru între orele 11 a. m., până la 6 p. m. Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuie făcute pe formularele date de societate la care se găsesc alătu-rate condiţiunile speciale de arendare.

Arendarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de Administraţie.

Direcţiunea.

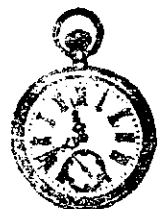
Dr. Vajda Iván

şi-a deschis

cancelaria advocaţională
în Arad,în piaţa Andrassy nr. 17.
(Casa Reinhart).

IULIU ERŐS

SIBIU (NAGYSZEBEN).

Noutăţi în toate soiurile de oro-loage, juvaere, articoli de aur şi argint, cadouri de nuntă şi bo-tez, inele de fidanţare gata, cercei, lanţuri de oroloage, brăţare, uten-silii pentru biserici şi masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur şi argint.

Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios şi proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă.

Preţurante ilustrate la cerere gratis şi franco.

Slănină maghiară de prima calitate afu-mată, sărată, grosă şi albă ca zăpada. Se manipu-lează curat, igienic. Greutatea unei părţi e dela 35 până la 70 Kilograme. E foarte bună pentru servitorime de ţară, muncitori, secerători şi la tot felul de lucrători. Preţurile sunt foarte moderate. — Afară de aceasta:

Cărbuni pentru treerat, oleiu şi unsoare de maşină.

Cânepă de prima calitate şi sacuri şi pânze foarte bune.

Oleiu de trăsuri.

Gunoiu artificial pentru îngunioirea terenului de toamnă.

Materie de zi-dire.

Sare, sare de vite în presă şi formă de praf.

Toate acestea sunt spre cumpărare la

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet — în Arad.

Şi membrii cari nu iau parte din reuniune, vor fi serviţi în modul cel mai bun pe lângă preţurile cele mai moderate.

Ransburg M.

și Fiul

neguțatori de struguri
și cultivători de vin,

Arad, str. Zrinyi nr. 4 a.

Iși recomandă

vinurile cele mai bune

Vin alb

de Măderat și Mocrea.

Vin roșu de Miniș

și alte

Vinuri de dessert,

în butoaie și sticle.

In sezonul fructelor, asemenea ca doftorie
pentru anemici recomandăm

**vinul nostru vechiroșu
de Miniș**

care având conținut de »csersav« sunt de un
efect admirabil.

Cu espediare locală de casă recomandăm
minunatele noastre

vinuri de masă

în sticle de câte 1 litră, fără sticlă 70 fil.

Telefon 323.

Catalog de prețuri trimitem la dorință.

Cine are năsip sau petriș se schimbă
în „Bae de aur“

dacă se ocupă cu prepararea petrilor în
mod artificial.

Se pot prepara cu mici cheltuieli:

Cărămizi de pãrete din cement prepararea à 1000 de bucăți . . . 18 C.

Tigle de cement pentru acoperiș prepararea à 1000 bucăți . . . 40 C.

Plăci de cement prepararea à 1000 bucăți 50 C.

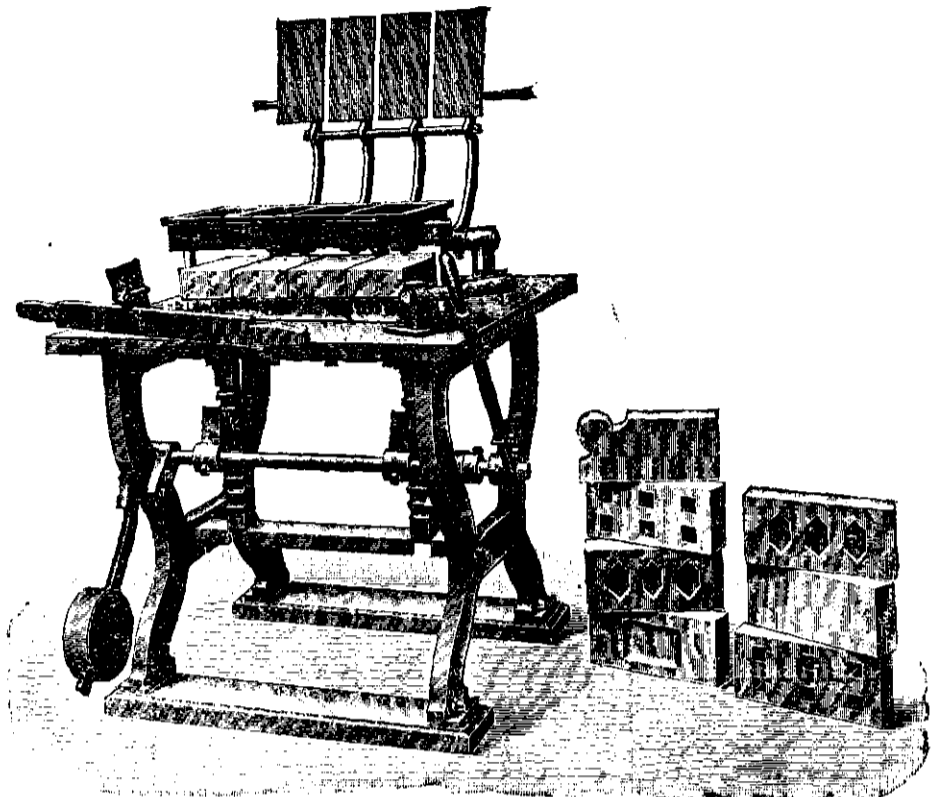
Burloane de cement pentru scocuri, inele de cement pentru fântâni ș.

Mașinăriile necesare pentru fabricarea celor de sus le livrează

ERNST TIETZE fabrică de mașinării livrate medailate în mai multe
rânduri și turnătorie de fer GUBEN N. L. Germania.

Reprezentat de către:

BÜSCHITZ MOR în KOMÁROM.

CATALOG ILUSTRAT ȘI PROIECT DE BUGET gratuit
trimite reprezentantul fabricii Büschitz Mór, Komárom,
cãtrã care trebuie adresate și scrisorile.

Fritz Berger
LUGOS

Liferează

parchete de toate soiurile
de
stejar și fag

și tot felul

de articole de lemnărie

precum

și lemne pentru ars

de diferite soiuri.